

WÕTA ja LOE!

№ 3. — 4. aastakäik.

Urge minge mööda!

20. jaanuaril 1911. a. seisis Londonis Trafalgar-Squaril mees, kes möödaminejatele 5 naelsferlingi paberrahafid 1 pentei eest müüs (£ 5 on ligi 90 fr.). Temaale tähelepanu kinkimata möödus suurem jagu inimest. Mõned arvasid ta hullumeelse olevat, teised, et ta walerahadega kaupleb. Ka Piccadilly Hotelli ja hiljem Oxfordi tänaval nähti meest rahadega kauplemat. Rahapakk ei näinud aga wähenewat; ükski inimene ei tahtnud £ 4—19—11 teenida. Aga tõepoolest olid paberrahad õiged £ 5 rahad, mida mees müüs.

See hulguise moodi rietatud mees oli kuulus näitleja G. H., kes kihlwedu tahtis wõita. Härra H. oli mõne päewa eest kõnelenud, et kui £ 5 paberrahafid Londoni tänaval hinnata pakkuda inimestele, neid keegi vastu ei wõta, olgugi et londonlased sel ajal igasuguste tühiste asjade kallal oma õnne katsuwad. Keegi teatri direktor wõttis kihlweo vastu. Kaks tundi oli H. oma paberrahadega ringi hulkunud ja ainult kolm ostjat leidnud. Üks oli Posti peawalitsuse ülem, teine tema proua ja kolmas kasufakaupmees. Posti peawalitsuse ülemä proua soowis ühe tofina paberrahafid 1 shillingi eest osta, aga hulguis seletas, et ta wõib ainult 1 paberraha igale soowijale anda. H. wõitis kihlweo, sest teatri direktor oli tingimise teinud, et 20 paberrahast tunni jooksul wähemalt 15 wõib ära müüa.

Wana lugu: kui inimestele juuri wäärtusi õige odawalt pakutakse, siis on nad umbusklikud ja arwawad, et wõltsimisega tegemist; suurem jagu neist lähewad mööda kätt nende järele wälja sirutamata. Mõndagi puudust kannatawat perekonda, mõndagi wõlgadesse sattunud meest, mõndagi wiletsuses waewlewat leske olesks niisugune paberraha kõigest hädast aidanud. Aga kui nii lihtsalt pakutakse £ 5 ühe peenci eest, 90 fr. mõne sendi eest, ütlewad inimesed: „See ei ole õige asi: See mees on nõõrija!“

Kas ei juhtu tihti ka Jumala armuga nii, millest Jumala sõna ütleb: „Jumalale tänu tema rääkimata helduse eest.“ Ewangeeliumi kuulutajad seisawad eluteedel ja hüüawad inimesi, et nad wabalt ja ilma hinnata andekskaamist, rahu Jumalast, lapsõdigust südamest ja isamaia leiaksid. Aga inimesed lähewad mööda, wõtawad neid sõnu tühjadena, ebatõelistena, ainult uskliku kuulujutuna. Misfugune õnnetus aga neile, kes mööda lähewad. Ära mine mitte mööda, wõta usus vastu, kui Jumal sinule omaft täiuseft armu armu peale jagab! Kii ei puudu sinul midagi; ja elad siis külluses. „Nimm und Tief“.

Balwe ja pääsmine.

Üks laew tabati sadama lähedal äkilisest tormist, mille tagajärjel sai augu põhja. Kõik käed töötasid tugewasti pumba juures, aga sellegipärast tõusis wesi laewas iga filmapilk kõrgemale. Kapten kutsus mehed kokku ja andis teada, et neil on karta kõige pahemat ja käskis neid selleks ette valmistada. Tüürimees, jultunud ja hoolimatu inimene, läks kapteni sõnade peale tõsijets, käis tekil edasi-tagasi ja waatas jägedasti oma uuri.

„Meie oleme kadunud,“ hüüdis kapten talle, „niisuguse tormi wastu ei wõi laew kانا pidada.“ Noormees ei pannud kapteni sõnu täheleegi, waid tõmbas jägedamini uuri taskust wälja, kuni ta wiimaks kõigest jõust hüüdis: „Meie oleme päästetud! Meie ei wõi nüüd mitte hukka minna!“

Kui tema iseäraliku wiisi põhjust küsiti, wastas ta wainustusega: „Minu isa peab n ü ü d oma palwetundi; tema palub n ü ü d minu eest Jumalat. Laew ei wõi hukkuda sel ajal, kui minu isa palwed tõusewad taewa poole!“ Meelthetew laewameeste hulk sai nende sõnade läbi uut julgust. Poole suurema jõuga läks forda laewa wee peal hoida, kuni torm möödus ja nad sadamasse jõudsid.

Sige raha

Ara piüa maksta oma patuwõlga Jumala juures heategudega ja waeste eest hoolitsemisega; need on ainult wärrahad, mis ei kõlba; neil on wäärtus küll maailma filmis, mitte aga Jumala ees. Tema ees kõlbab lunastushinnaks waid see raha, millele on kirjutatud: „Waata, Jumala Talle, kes ärawõtab kõik maailma patud!“

Meie kõik elame jumalariigis * wõtmisest ja andmisest. Meie wõtmine on palwe ja meie andmine — armastamine. Mõlemad on dieti wõimalikud usule, mis ainult Jumala armust elab. See eluandew Jumala arm on ainuke, mis suur on inimeste keskel ilmas.

Wodelschwingh.

Tõsine heldus.

Jutlustaja Rowland Hill läks kord ühe hea sõbra juure wõõraks, ja kui ta sealt lahtunud oli, tähendas üks perekonna liige, Hillil pole särki seljas olnudki.

„See on väga imelik,“ ütles majaproua, „kui ta teinekord jälle tuleb, siis ma küsin, kuidas see asi on.“

Lähemal korral pandigi see küsimus ette ja ta wastas: „Asi oli tõesti nõnda. Mina käisin üht raskesti haiget meest waatamas, ja et tal särki polnud, andsin oma temale.“

„Aga kas poleks mitte parem olnud, kui teie oleksite koju läinud ja siis temale saatnud?“ küsis majaproua.

„Mina oleksin wõinud muuta oma mõtte tee peal,“ wastas Hill, „ja pealegi mõtleksin ma, et waesele mehele foe särk kohasem oleks kui külm.“

Rõik tuleb hääks!

Hommikumaal tuli keegi waga mees ühel õhtul linna warawate ette, et pääfeda linna õõbima, kuid warawad olid just kinni pandud. Keegi ei tahtnud talle warawat awada ning näljane, jänus ja wäsinud pidi ta lageda taewa alla jääma õõbima.

„Mis Jumal saadab, on hää“ ütles ta ja heitis puhkama. Ta kõrwal seisis ta eesl ning umbruse ebakindluse tõttu põlew latern. Tuli torm ja kustutas laterna. „Mis Jumal saadab, on hää“ ja mees uinus pimeduses. Seal juhtus löwi sinna ja murdis eesti, ei märganud pimedas aga magawat meest, kelle elu nii hoitud sai. Kui ta ärkas, ütles ta jälle: „Mis Jumal saadab, on hää“ ja läks linna. Warawad olid nüüd lahti, kuid linn oli tühi. Röömlid olid õõsel linna tunginud, elanikud tapnud wõi wangi wiinud. Tema üksi oli jälitnud.

„Õõesti,“ ütles mees liigutatult, „see on kõik hää, mis Jumal saadab, ja kus me õhtul midagi ei mõista, peame kannatlikult hommikut ootama, see selgitab meile kõik.“

Igawiku hommik selgitab meilegi elu mitmed arusaamatused ja küsimused. „Miks see nii on?“ küsime siis sageli kui tabawad meid teatud raskused wõi õnnetused, mida me pole oodanud, ega ka põhjustanud. Jumal ei tee wigu. Tal on oma plaan sellega. Kui ta wõtab sul tervise, waranduse wõi isegi su kallima, siis tahab ta su hinge seega päästa hukatusest. Do, kui mitmed on selle kaudu toodud Jumala juure. Rõige tähtsam on ikkagi, et meie suremata hing saaks päästetud ja hoitud igameheks eluks. Õpime waatama sellest seisukohast raskusi, siis näeme neis tihti Jumala kingitusi mustas kestas.

Patt.

Põlewaid süsi ei saa püues peita: peagi nähakse suitsu ja arwatavasti ka leeki. Sama wähe wõib inimene salajaid patte südames warjata, ajajooksul nad tulewad nähtawale ja määrivad ta nime. Mõni elab aastaid salajas patus ja on ometi heas kuulsuses; ent kui mustaks ta muutub, kui asi tuleb awalikuks; ja awalikuks ta tuleb kindlasti. Tulesjäre, ehk küll wäike, teeb siiski tuhaks külad, linnad.

Nii on salajaste himudega; pea nad põlewad heledalt häbistawate tegudena. Waata ette! Sinus peitub kraater, mis sünnitab maawäringu ja suure kahju sulle ning su ligimesele.

Kuninglik eeskuju.

Kui 1885 aastal möllas Hispaanias ja Itaalias kolera hirmjal kombel, andsid mõlemate maade kuningad kauni eeskuju kristlikult ligimese armastusest. Taud möllas suuremalt jaolt maesemate keskel, sest rikkad olid ära põgenenud selle eest. Seal wõis Hispaania ku-

ningat Alfonso igapäev näha haiglast armastuse teenistusel maeste haigete keskel. Samuti talitas Itaalia kuningas Humbert.

Nii toimis ka kuningate kuningas Jeesus maa peal elades. Ta armastus ajas teda haigete, vaesete, hädaliste juure. Pidalitõbiseid parandas ta ja aitas õnnetuid, murtuid südameid. Ja ometi oli ta Jumala Poeg. Kui Jumalal on samasugune süda, kui oli Kristusel, siis peame küll teda andumalt armastama ja võime tulla julgusega ta juure. Ta ütles: „Tulge minu juure kõik, kes teie koormatud ja waewatud olete, mina tahan kinkida teile hingamist. Matt. 11 : 28.

Kristus ei rääkinud waid kõrgeid õpetusi, waid ta elas kõrget elu — armastuse, teenimise elu. Tänapäew on kahjuks jäänud kõrge õpetus ja madal elu, jumalikkud teod puuduvad. Kuidas seda nime-tada?

Meile aga makseb Kristuse eeskuju ja tema käsk: „Mine, ja tee sina nõndasamuti!“ Luuk. 10 : 37.

Õmal wiisil. 217.

Kiida nüüd Jeesandat, minu süda! Ma kiidan teda surmani. Kuni mul elu on, tahan teda Ma kõrgeks kiita alati! Kes ihu loond ja hinge ka: Kiidetud olgu lõpmata! Halleluuja, halleluuja!

Wärstid ja wägewad, naisest sündind, Hauda nad peawad lan-gema! Olgugi nemad küll kõrges kõndind, Siiski nad peawad surema. Ei ükski pääse jurma käest: Sest oisi õiget abimeest! Halleluuja, halleluuja!

Jeesand, oh õpeta paluma mind, Õpeta kohtlaselt uskuma sind! Jeesand, oh õnnista, armastust sürita, Et hinged wõidan ma; Õpeta mind!

Jeesand, oh õpeta paluma mind, Aeg kaob kiiresti, õpeta mind! Waata mu nõrku Sa, Anna mull' julgust ka Nii, et wõin wõita ma; Õpeta mind! (E. K. S. 36)

Ma kummarid n sind armuwägi 446.

Oh Jeesus oma piha nime Mu südamesse kirjuta, Et sinu suure armu ime Wõits hinge sisse waoada, Et sõna, töö ja terve elu Siis kuulutaks su nime ilu!

Su oma, Jeesand, on mu süda, Sa minu wara ja mu wõit, Mu eest sa kandsid jurmahäda, Et mulle tõuseks elukoit; Sa maksid minu wõla ära, Mu hinge õnn ja kallim jära!

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Peeter Sint. „Wõta ja loe“ hind 2 senti; 10 tükki — 15 senti. Ilmub 1 x kuus. Wastab aastas 30 f., 1/2 a. 20 f. wälismaale 10 f. aastas. Tellige, lewitage ja paluge! Toerusi traktatmisjoni heaks, tellimisi ja kaastõid saata toimetaja aadressil — Päiteje 5—7, Tallinn. Tel. 446—22.

Ilmub 10. jaanuaril 1935.

„Kõlwaja“ (om. N. Kaupa) trükk, Keilas 1935.

EESTI
AR
RAHVUSRAAMATUKOGU